

I SKYGGEN AF DET NYE JERNTÆPPE

Af Egon Gaarde

Ruslands invasion af Ukraine begyndte den 24. februar 2022. Invasionen fik store konsekvenser for landene, der havde grænse mod Rusland. Disse konsekvenser blev belyst af journalisterne Anne Haubek og Thomas Ubbesen til et velbesøgt foredrag i Troelskærsalen i Munkebo tirsdag aften den 16. maj 2023, hvor arrangørerne var Munkebo Kultur- og Biblioteksvenner.

Vi fik historien fortalt gennem de mennesker journalisterne havde mødt på deres lange rejse fra Ishavet til Sortehavet. Startende i Nordnorge – Kirkenæs – og sluttende i Odesa ved Sortehavet.

I Kirkenæs havde der før udviklet sig et godt venskabeligt samkvem russere og nordmænd imellem, hvor en øget strøm af russere besøgte byen.

Så var turen kommet til Finland, der har 1400 km grænse mod Rusland. Finnerne har en enorm forsvarsvilje, som har rod i Vinterkrigen, der startede 30. november 1939, hvor Stalin invaderede Finland. Finlands hær er i dag på 35.000 soldater og en mobiliseringsstyrke på ikke færre end 350.000. – så Nato er godt tjent med at have fået Finland med i pagten.

I Estland var det byen Narva med flertal af russere vi hørte om. 25% af befolkningen i Estland er russere, men estiske statsborgere, og de ser stort set udelukkende de 232 russiske tv-kanaler. Der blev fortalt om begrebet "Sovjetborger", som var dem, der voksede op i sovjettiden og som stadig længtes efter det, som de kalder "de gode gamle dage."

Gennem en "fixer" – d.v.s. en lokal tolk for journalister – ved navn Gabriel hørte vi om forholdene i Litauen, hvor der også er en stærk forsvarsvilje, som i alle de Baltiske lande, i historisk erkendelse af, at man kan blive svigtet af Vesten.

Polen hader russere og med god grund. 3 gange er Polen blevet slettet af landkortet. Så de vil for alt i verden undgå at få den russiske grænse tættere på sine grænser.

Så kom turen til Ukraine. Her kan man blot mod at vise sit pas rejse ind i landet. Ukraine er et frit land. Journalisterne undrede sig over, at selvom landet er i krig, så indfinder der sig en normalitet. Tingene fungerer i dagligdagen til trods for luftalarmernes advarsler og de mange bombede byer.

En af de interviewede sagde, at han var bekymret for, hvad krigen gør ved ukrainerne følelsesmæssigt. Hvordan mødes man i fremtiden, når krigen er ovre? Og så håber han, at hvis man møder en russer, at han siger undskyld.

I Odesa nåede journalisterne ikke ned ad Potemkin-trappen og dyppe tærne i Sortehavet, da der var soldater, som spærrede adgangen, fordi man frygtede russisk angreb fra søsiden.

Her sluttede de af med en fortælling om Ivan, der bor i Odesa og meget mod sin vilje er ukrainsk statsborger. Han betragter den sydlige del af Ukraine som russisk til evig tid og har intet godt at sige om den ukrainske regering. Han mente også at historien fortalte, at Ukraines sydlige del ville blive en del af Rumænien og den nordlige en del af Polen.

Forsamlingen fik svar på deres stillede spørgsmål.

Imidlertid indledte Ubbesen med selv at svare på et spørgsmål, som han vidste ville komme – nemlig – hvem vinder krigen og hvornår ender den.

Han svarede selv, at han ikke var i tvivl om, at Ukraine ville vinde. Han var heller ikke i tvivl om, at Putin **ikke** vil trykke på knappen til atombomben, for det ville være ensbetydende med hans egen død.

Ubbesen var overbevist om, at Putin vil blive fjernet, men hans store frygt er, hvem ville kunne overtage Rusland og få styr på hele landet, så det ikke blot blev opdelt i små selvstændige områder med egen militær, hvor der vil herske korrupsion og undertrykkelse af befolkningen.